

MOBBING I BARNEHAGEN

Ingrid Lund, Professor ved Universitetet i Agder

- *Mobbing av barn i barnehagen er handlinger fra voksne og/eller andre barn som krenker barnets opplevelse av å høre til og være en betydningsfull person for fellesskapet.*

Ramme planen

side 23

- *Barnehagen skal fremme positive holdninger som motvirker avvising, mobbing og vold.*

Stortingsmelding nr 19 (2015/16)

(Mobbing nevnt 28 ganger, Rammeplanen 6 ganger)

Alle deler av antimobbearbeidet skal styrkes:

- Mobbing skal ikke skje
- Det skal nytte å si i fra
- Styreren skal lede arbeidet med å utvikle inkluderende fellesskap både i barnegruppen og i fellesskapet

Det alle barn bekymrer seg mest
for

- **er å bli stengt
ute fra lek**

Kontekst

Kultur

Individuelle
faktorer

Oppvekst-vilkår

Handlinger

Kunnskap

Holdninger

Lund, I., 2016

Samfunnsnormer

TILTAK

Hvem skal involveres? Hvem skal ikke involveres?
På hvilken måte? Ansvar.
Avtale om evaluering og oppfølging

Dialog og analyse

- Hva har skjedd?
-Hvem var /er involvert?
Bakgrunn for hendelse?

Den/ de som observerer
og handler på bakgrunn av verdier

Mobbe-episode /
konflikten

Sårbarhet, mobbing og små barns vennskap

- ❖ **Individnivå;** temperament, medfødte genetiske sårbarheter i forhold til psykisk og fysisk helse
- ❖ **Familienivå:** Eks: Riskikofamilier og samlivsbrudd, nettverk m.m..
- ❖ **Jevnaldernivå:** utfordring i å etablere og bli i stabile vennsksrelasjoner, de som er utsatt for utestengelse i lek/mobbing
- ❖ **Barnehagenivå:** Holdninger og handlinger hos de voksne i barnehagen. Manglende voksenledelse og bevissthet på blant annet betydningen av lek og sosial kompetansetrening.

Vær obs om barnet:

- Blir mer innesluttet
- Virker mer slitent og trett
- Er mer sint eller mer lei seg enn vanlig
- Er rastløs og urolig
- Søker lite kontakt med andre barn
- Har problemer med å spise eller sove
- Gråter mer enn før

**Avhengig av
voksne evne til
observasjon**

Fellestrekke for barn som blir utestengt fra lek

- Blir ikke sett av de voksne i barnehagen
- Blir negativt definert av de voksne i barnehagen
- Flere av barna har språk/kommunikasjonsvansker
- Flere av barna har vansker med kompetanse i lek.

Vennskap som utgangspunkt for god fysisk og psykisk helse

- ❖ Forebyggende mot depresjon og angst-problematikk (Rutter 2004)
- ❖ Sammenheng mellom levetid og vennskap, mellom færre fysiske helseplager og de som har stabile vennskap (LeDuc, 2014)

Sosial kompetanse i arbeidet mot mobbing i barnehagen

- ❖ Empati og rolletaking - innlevelse i andres følelser og forståelse for andres perspektiver og tanker
- ❖ Positive sosiale holdninger og handlinger som å hjelpe, oppmuntre og dele med andre
- ❖ Selvkontroll - å kunne utsette egne behov og ønsker i situasjoner som krever turtaking, kompromisser og felles avgjørelser,
- ❖ Lære å takle konflikter
- ❖ Selvhevdelse - hvordan en kan hevde seg selv og egne meninger på en god måte, og tørre å stå imot gruppepress og bli med på lek og samtaler som allerede er i gang
- ❖ Lek, glede og humor - å kunne skille lek fra annen aktivitet, tolke lekesignaler, og å la seg rive med og føle glede, slappe av, spøke og ha det moro

DEN TYDELIGE OG VARME BARNEHAGEN...

- Den tydelige barnehagen setter av tid til refleksjon og evaluering av egen praksis i møte med enkeltbarn. (Når og hvor ofte?)
- Den tydelige barnehagen har få og enkle regler som alle ansatte, barn og foreldre vet om. (Hvilke regler hos oss? Vet alle om disse?)
- Den tydelige barnehagen har en tydelige tilbakemeldingskultur (Hvordan vises dette i praksis hos oss?)
- Den tydelige barnehagen er ikke redd for å ta opp det som oppleves som ubehagelige temaer med foreldre der det er nødvendig. (Vi går inn i konflikter og har ikke "sladre"-kultur hos oss)

DEN TYDELIGE OG VARME BARNEHAGEN...

- Den tydelige barnehagen har alltid sosial kompetanseutvikling hos barn på agendaen. (Kompetanseheving for alle)
- Den tydelige barnehagen har voksne som trives med jobben sin, med hverandre og med barna. Og som sier fra og gjør noe med det når de ikke gjør det. (Vi øver oss på å gi rapport fra innsida, og oppmuntrer barn, kollegaer og foreldre til det samme samtidig som vi øver oss på å ta imot på en skikkelig måte.)